

S İ R K Ü L E R : 2 0 1 8 / 3 6

25.05.2018

7143 SAYILI KANUN KAPSAMINDA İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

7143 Sayılı Kanun'un 6. Maddesi ile;

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan malların,
- 31.12.2017 tarihli bilançolarına göre kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi ve kayıtların fiili duruma uygun hale getirilmesi düzenlenmiştir. Bu çerçevede,

A) EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT ve DEMİRBAŞLAR :

a) Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri **işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları** kendilerince veya meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden 31.08.2018 tarihine kadar bir envanter listesi ile Vergi Dairesine bildirerek defterlerine kaydedebilirler.

Bildirime dahil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine ve teçhizat için ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.

Genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve amortismanların bedeli üzerinden %10 oranı, indirimli orana tabi olanlar için indirimli oranın yarısı kadar KDV hesaplanacak ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen vergi, hesaplanan KDV'den indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için KDV Kanunu'nun 9/2. Maddesi uygulanmaz.

Emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların ileri bir tarihte satılması halinde satış bedeli, defter değerinden az olmaz.

ÖTV konusuna giren malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan ÖTV beyan edilerek ödendiği takdirde ÖTV Kanunu'nun 4/3. Maddesi uygulanmaz, vergi cezası kesilmez.

b) **Kayıtlarda yer aldığı halde fiilen olmayan emtia** için gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri 31.08.2018 tarihine kadar aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kar oranı cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemiyorsa, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran dikkate alınır.

Kesilecek faturanın alıcı kısmına "7143 Sayılı Kanuna göre düzenlenmiştir" ibaresi yazılmalıdır. Faturada yer alan KDV'nin 1/3'ü beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Yukarıda açıklanan kayıtların düzeltilmesi ile ilgili muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

Örnek 1- (A) Anonim Şirketi, stoklarında bulunan ancak kayıtlarında yer almayan (X) emtiasına ilişkin envanter listesini hazırlamış ve beyan etmiştir. %18 oranda KDV'ye tabi olan bu emtianın, kendisi tarafından belirlenen rayiç bedeli 100.000 TL'dir. Şirketin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

153 TİCARİ MALLAR 100.000 TL
191 İNDİRİLECEK KDV 10.000 TL
525 KAYDA ALINAN EMTİA 100.000 TL (7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 10.000 TL (Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)

Örnek 2- (B) A.Ş., kayıtlarında yer almayan makine ve cihazlarını kayda almak istemektedir. %18 oranında KDV'ye tabi olan bu kıymetlerin mükellefçe belirlenen rayiç bedeli 100.000 TL olup, envantere alınmasına ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

253 TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR 100.000 TL
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD.VE ZAR. 10.000 TL
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 100.000 TL (7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 10.000 TL (Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)

B) KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLAR :

Bilanço esasına göre defter tutan Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 31.12.2017 tarihi itibarıyla bilançolarında ve defter kayıtlarında gözükmeyle birlikte fiilen işletmede bulunmayan kasa mevcutları ile esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla ortaklardan olan alacaklarını 31.08.2018 tarihine kadar verecekleri bir bildirim ile düzeltilebileceklerdir. Şayet, ortaklar cari hesabının hem borç ve hem de alacak bakiyesi varsa iki tutar arasındaki net alacak tutarı beyan edilecek ve hesaplardan çıkarılacaktır.

Ortaklardan Alacaklar 131 hesap dışında, çeşitli nedenlerle, ortaklardan olan alacaklar 101- Alınan Çekler, 120 Alıcılar, 121 Alacak Senetleri, 136 Diğer Alacaklar gibi başka hesaplar içinde yer alabilmektedir. Düzeltme uygulamasında, kasa mevcutları ile ortaklardan net alacak tutarlarıyla ilgili olmakla beraber başka hesaplarda takip edilen tutarlarında dikkate alınması mümkündür.

Beyan edilen kasa ve ortaklardan alacaklar toplamı bir tarafta KKEG hesabına borç, öbür tarafta Kasa, Ortaklardan Alacaklar (hangi hesapta yer alıyorsa o hesap) hesabına alacak kaydedilecektir. Yine düzeltme konusu yapılan ve beyan edilen toplam tutar üzerinden %3 vergi ödenecek ve ödenen bu vergi de KKEG olarak nazara alınacaktır.

Saygılarımızla,